

Pomáháme vstát

Domácí násilí na seniorech

Mgr. Iva Bandžuchová – koordinátor Intervenčního centra

Pomáháme vstát

Domácí násilí

= fyzické, psychické anebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, ke kterému dochází opakovaně v jejich soukromí a tím skrytě mimo kontrolu veřejnosti, intenzita násilných incidentů se stupňuje a vede ke ztrátě schopností včas tyto incidenty zastavit a efektivně vyřešit narušený vztah

- vyhledat naši pomoc mohou jak oběti domácího násilí, tak jejich příbuzní a známí, kteří chtějí vědět, jak postupovat v krizové situaci

Co je domácí násilí?

Identifikace podle znaků:

- 1. opakované a dlouhodobé násilí**
- 2. násilí mezi blízkými osobami**
(jasné rozdělení rolí)
- 3. místem násilí je privát**
(dům, auto, chata...), místo je stranou společenské kontroly

DN = přítomny jsou všechny znaky ! + eskalace

Formy domácího násilí

- **Psychické** – ponižování, vyhrožování, zastrašování, kritizování...
- **Fyzické** – vědomé způsobování fyzické bolesti-fackování, strkání...
- **Ekonomické** – znemožnění přístupu k rodinným příjmům
- **Sociální** – bránění v kontaktu s rodinou, přáteli, kontrola telefonu...
- **Sexuální** – méně časté

většinou - **k o m b i n o v a n é**

Stalking – jedna z forem DN – násilí často nekončí rozchodem

Příčiny vzniku násilí na seniorech

- závislost, sociální izolovanost, nedostatek sebedůvěry
- dlouhodobé závažnější onemocnění
- návrat dospělých dětí k rodičům
- soužití starších lidí s handicapovanými dospělými dětmi
- celospolečenské vnímání seniorů

V České republice se každý den objeví nový případ týrání seniora, každého druhého pak týrá vlastní rodina!

Specifika DN na seniorech

Aktivní formy domácího násilí na seniorech

- Fyzické násilí – ublížení na zdraví – facky, strkání, tahání...
- Psychické násilí – hrozby, ponižování, zastrašování...
- Ekonomické násilí – ekonomické vydírání...
- Sociální násilí – odpírání mezilidských kontaktů...
- Sexuální násilí – ponižující sexuální komentáře...

Specifika DN na seniorech

Pasivní formy domácího násilí na seniorech

- Zanedbávání - zanedbávání osobní hygieny, nedostatečné poskytování výživy, neochota zajistit lékařskou péči...
- Strach – pohledy, gesta, výhružky, ničení majetku...
- Předchozí formy DN se mohou vyskytovat v domácnosti, ale existuje i tzv. **institucionalizované násilí** (násilí, které se odehrává např. v domovech důchodců, léčebnách dlouhodobě nemocných, nemocnicích...)

Pachatelé DN na seniorech

- **Vlastní partneři**
- **Mezigenerační DN** – děti, vnoučata – nárůst během posledních 3let
  - DN na aktivním soběstačném seniorovi – příběhy seniorů a jejich tzv. “nepovedených dětí“
  - DN na závislých seniorech – přetíženost, hledat nové alternativní zdroje pomoci – navazující služby

Intervenční centrum pro osoby ohrožené DN

Posláním Intervenčního centra je umožnit osobám ohroženým domácím násilím a nebezpečným pronásledováním v Pardubickém kraji dosáhnout na možnost ukončení násilného chování

Cílovou skupinou Intervenčního centra jsou osoby starší 16 let ohrožené násilným chováním ze strany osob blízkých nebo osob žijících s nimi ve společném obydlí.

Intervenční centrum poskytuje služby ohroženým osobám v rámci tzv. **institutu vykázání** nebo bez policejního vykázání, tzv. **nízkoprahové kontakty**

- .

Historie existence Intervenčních center

- Vznik - konec roku 2006 (na základě zákona č. 135/2006 sb.)
- Působnost Intervenčního centra (územní působnost, cílová skupina) – IC sdruženy v APIC
- Vývoj pojetí Intervenčního centra –bezplatnost, zachování mlčenlivosti, profesionální přístup
- Začátky práce pracovníků Intervenčního centra v roce 2007
- IC poskytuje sociální a právní poradenství, psychickou podporu, krizovou intervenci, zprostředkování návazných služeb

Sociální služba v Intervenčním centru

Služba ambulantní, terénní

- A) v případě **vykázání** Policií ČR - nutno zkontaktovat ohroženou osobu do 48 hodin od převzetí Úředního záznamu o vykázání (představení služby, nabídka pomoci, formace individuálního plánu, pomoc v právním poradenství, psych. podpora...
- B) v případě, že službu IC vyhledá ohrožená osoba sama tzv. **nízkoprah** – nabídka pomoci – doprovody, právní, sociální a psychologické poradenství, bezpečnostní plán...

Aktuální praxe Intervenčního centra

- 4 sociální pracovníce
- psychologové, právník
- kontaktní místa
  - Česká Třebová
  - Hlinsko
  - Králíky
  - Svitavy
  - Lanškroun

Mýty o domácím násilí

- ***DN se vyskytuje pouze v sociálně slabších vrstvách***
- ***Příčinou DN je alkoholismus partnera***
- ***Násilnou osobu lze na první pohled rozeznat***
- ***Situace nemůže být tak vážná, jinak by přece ohrožená osoba dávno odešla***
- ***Rodinná terapie může problémy vyřešit***
- ***DN je okrajová záležitost, vyskytuje se jen zřídka***

Pomáháme vstát

Děkuji za pozornost

Mgr. Iva Bandžuchová

Adresa:

Erno Košťála 1014, 53012 Pardubice

Pohotovostní telefon: 774755744

E-mail: ic.pardubice@skp-centrum.cz